

Innhold

FORORD	10
INNLEDNING	11
<i>Mari-Ann Igland</i>	
<i>Atle Skaftun</i>	
<i>Dag Husebø</i>	
1	
RESPONS: EN KASUSSTUDIE AV DIGITALISERING AV UNGDOMSSKOLEN ..	15
<i>Atle Skaftun</i>	
Innledning	16
Teoretisk ståsted og forståelsesrammer	19
En sosial forståelse av literacy – hendelser og praksiser	19
Literacy som tanketeknologi	20
Nye literacies og fornyet blikk på muntlighet	22
Dialog og mulighetsrom for deltakelse	25
Metodologiske overveielser	28
Kasus-design: en kommune, tre skoler, syv klasser	28
Forskerposisjoner	31
Dataproduksjon	34
Bearbeiding og analyse av materialet	36
Digitalisering av ungdomsskolen i Fjord kommune	37
Utrulling av datamaskiner: brytninger mellom ny teknologi og etablert praksis	37
Normalisering første gang: «jevn og hverdagslig bruk av pc»	39
Normalisering andre gang: endring på flere nivå	41
«Det er en overgang»: «overgangspraksis» som perspektiv på digitalisering av skolen	42
Digitalisering av skolen – et kritisk kasus	44
Litteratur	47
2	
DIGITAL HVERDAG MED EN-TIL-EN-LØSNING I UNGDOMSSKOLEN.	
EN STUDIE AV BRUKEN AV ELEVENES DATAMASKIN I UNDERVISNINGEN .	52
<i>Aslaug Fodstad Gourvennec</i>	
<i>Atle Skaftun</i>	
Innledning	53
Datainnsamling i den digitale uken	54
Analyser av feltnotater fra den digitale uken	55

Hvor mye brukes elev-pc-en i den digitale uken?	57
Hva brukes elev-pc-en til i den digitale uken?	60
Nye verktøy	61
Teknologien i forgrunn	62
Nye rom	63
Dialogiske mulighetsrom	64
Digital hverdag i ungdomsskolen – avsluttende refleksjoner	66
Litteratur	69

3

ELEVPERSEKTIV PÅ DEN DIGITALE SKULEKVARDAGEN	71
---	-----------

Mari-Ann Igland

Innleiing	72
Digitale literacy-praksisar i endring og emning	73
Datatilfanget og analysane av det	74
Elevperspektiv på bruken av skule-pc	77
Skriveverktøy: «Vi bruker den til å skrive på»	77
Ulike fag, ulike lærarar: «Det varierer hvor mye vi bruker pc-ene»	79
Personlege preferansar: «Jeg har noen fag jeg vil ha bøker i»	81
Elevperspektiv på bruken av digital plattform	84
Søkbart arkiv: «Du kan bare søke det opp på disk, så finner du det»	84
Rom for deling: «Du kan jo dele et dokument eller hva som helst på Google Disk, da»	85
Rom for samarbeid: «Det gjør det mye enklere for oss hvis vi skal samarbeide om noe»	87
Elevperspektiv på bruken av overskridande handlingsrom	88
Nettsøk: «Du lærer å søke opp og finne informasjon selv»	89
Nettflukt: «Jeg tror jeg kan si på vegne av alle at alle gjør vel litt»	90
Det mobile klasserommet: «på en måte [...] et bærbart kontor»	93
Elevsyn på nye moglegheiter for deltaking og læring	96
Litteratur	98

4

«DU ER NØDT TIL Å HA ENDRINGSKOMPETANSE SOM LÆRER, HVIS IKKE SÅ DØR DU UT, ALTSÅ». LÆRERPERSPEKTIV I DIGITALISERTE KLASSEROM	101
---	------------

Aslaug Fodstad Gourvennec

Ingrid Nielsen

Innledning	102
En tid for endringskultur	102
Metodisk grunnlag og tilgang	105

Hvordan ytrer lærerne seg om bruken av digitale verktøy i deres praksis?	108
Nye verktøy	109
Nye rom	112
Dialogiske mulighetsrom	114
Oppsummering om lærernes ytringer om bruk av digitale verktøy ..	116
Hvilke identiteter kommer til uttrykk i lærernes ytringer?	117
Læreren som veileder	117
Læreren som tilrettelegger av opplevelser	120
Lærerautonomi, risikovilje og utviklingsorientering	122
Lærerens digitale forberedelser – inn i privatlivet?	124
Oppsummerende om læreridentitet	125
Autonom eller tilpassningsdyktig?	126
Litteraturliste	129

5

TEKNOLOGI OG PRAKSISENDRING I KLASSEROMMET

– EN NÆRSTUDIE AV NORDØSTSKOLEN	131
---------------------------------------	-----

Dag Husebø

Morten Njå

Innledning	132
En tykk etnografisk beskrivelse av Nordøstskolens klasserom	135
Mellom entusiasme og skepsis, styring og frihet	136
Materiell synlighet og faglig usynlighet	138
Fra oppslagstavle til kommunikasjonsstrøm	139
Mot mer faglig synlighet og materiell usynlighet	140
Frempek	142
Litteraturliste	143

6

TEKNOLOGI OG TENKING I C-KLASSEN	145
--	-----

Arne Olav Nygard

Atle Skaftun

Bakgrunn	146
Metode	148
Datamaterialet	149
Casen: skulen, klassen og lærarane	150
Analytiske grep	152
Analysar	153
Ein klasse – to klasserom	153
Digital teknologibruk	155

Ein dag i 9C: nedslag i dei to praksisane	158
Oppsummering og drøfting	164
Litteratur	168

7

MENS TEKSTEN BLIR TIL: DIGITAL RESPONS TIL ELEVTEKSTAR

UNDER ARBEID	170
--------------------	-----

Mari-Ann Igland

Siv Ellen Østrem

Innleiing	171
Teoretiske perspektiv: didaktisk praksis, dialog og danning	172
To skriveprosessar, datainnsamling og analytisk tilnærming	174
Eventyrprosjekt på Sørvestskolen	175
Skrivedagar på Nordøstskolen	177
Forskarposisjonar, datagrunnlag og analytisk tilnærming	177
Digitale dialogar om tekst under arbeid	180
Eksplisitte digitale dialogar: samtaler i dokumentmargen	180
Implisitte digitale dialogar: respons og responsoppfølging	184
Kasper og Nina: oppfølging og vurdering av online respons	186
Digitale dialogar og didaktisk potensial	190
Litteratur	193

8

DIGITALE TANKEKART OG FAGSPESIFIKK LITERACY I KRLE	195
--	-----

Dag Husebø

Introduksjon	196
Teoretiske forankringer	197
Metodologiske og kontekstuelle betraktninger	199
Utfordring av lærerrollen	200
Proessorientert respons	205
Diskusjon	208
Litteratur	210

9

LYDOPPTAK AV LITTERÆRE SAMTALER – LITTERATURDIDAKTISKE

MULIGHETER OG UTFORDRINGER	213
----------------------------------	-----

Åsmund Hennig

Transaksjon, multiperspektivisme og litterær faglighet	215
Deltakere og design	217
Lærernes vurderingar av lydopptak av litterære samtaler som didaktisk verktøy	219

Hvorfor opptak	219
Deltakelse og samtalesubstans	220
Perspektivutveksling og tekstforståelse	222
Egenvurdering og læringspotensial	224
Elevenes vurderinger av det å ta lydopptak av litterære samtaler	228
Deltakelse og samtalesubstans	228
Perspektivutveksling og tekstforståelse	230
Egenvurdering og læringspotensial	231
Utfordringer knyttet til teknologien	232
Følger for undervisningen	233
Konklusjon	236
Litteratur	237
10	
INNFOÐDE OG IMMIGRANTAR I DEN DIGITALE SKULEKVARDAGEN	239
<i>Arne Olav Nygard</i>	
Millennials og New Millennium Learners	241
Digitale innfødde og digitale immigrantar	242
Digitale innfødde og immigrantar i litteraturen	243
Nokre innvendingar	245
Respons-prosjektet	247
Immigrantar og innvandrara som opposisjonar	248
Farlege konnotasjonar	249
Oppsummering	251
Litteratur	252
11	
DIALOGER MED RESPONS: RESPONS-PROJEKTET I DIALOG MED ANDEN	
FORSKNING OM TEKNOLOGI OG FAGLIGE LITERACYPRAKSISER I	
DIGITALISERERE SAMFUND	255
<i>Nikolaj Elf</i>	
Dialoger	256
Replikker til forskningsspørsmål og fund	259
Replikker til det etnografiske design og metodologi	262
Replikker til analysestrategi	268
Replikker til implikationer	272
Referencer	276
FORFATTEROMTALER	280